

NAUJENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VOL. LXV

Price 20 c.

Chicago, Ill. — Trečiadienis, Wednesday, January 31, 1979

Nr. 25

- JUNKIMĖS PRIEŠ RUSIJĄ, - SIULO TENGAS

MULA CHOMEINI NORI GRĮŽTI Į IRANĄ, BET BLJO TEISMO UŽ MAIŠTĄ

Prašė prancūzų lakūnus ištirti, koks jam
susidarytų pavojus skristi į Teheraną

PARYŽIUS, Prancūzija. — Mula Chomeini labai norėtų grįžti į Iraną, bet bijo policijos ir prokuratūros, kuri pradėjo tardyti apie sakytas kalbas, kurstancias prieš šachą, amerikiečius ir pažangą visuomeniniame gyvenime. Kol aerodromas yra uždarytas civilinei aviacijai, mula Chomeini nesirengia grįžti. Jo visai neveikia premjero Bachtiaro pareiškimas, kuris kviečia mula Chomeini grįžti į Iraną. Matyt, kad jis nenorėtų patekti į policijos rankas. Pradžioje jis laukė pačių iranietų lėktuvo, o šiandien jis nori pasprukti ir dingti krašto viduje.

Prašė Prancūzų lakūnų pagalbos

Mula Chomeini, kelių kitų mūly lydimas, planuoja skristi tik tai po to, kai bus atidarytas Teherano didysis aerodromas. Prancūzai skris į Iraną viena diena po atidarymo. Jie nori patirti, kokia bus įvesta keleivių ir lėktuvų tikrinimo tvarka. Grįžę į Paryžių, lakūnai turės informuoti mula Chomeini, ar sau jam skristi į Teheraną. Jei gu atrodys, kad to saugumo nebus, tai tada jis iš viso neskris. Jis ir toliau pasiliks Prancūzijoje ir aiškins iranietiams, ką ji turi daryti.

Kariams įsakytą baigti demonstracijas

Irano kariams, dažnai patraukti į demonstracijas, įsakytą baigti demonstracijas. Jie turi būti atidaryti. Mula ir toliau tęs demonstracijas prieš Bachtiaro vyriausybę, bet niekas į gatves šaukti jau nebeįsiki.

Bachtiaras pakvietė mula grįžti

Premjeras Bachtiaras nesutiko atsistatydinti, bet jis pakvietė mula grįžti į Teheraną ir tarė karo taikos ir gerbimo kalbą. Iš mūlos jis negavo atsakymo ir šį kvietimą. Iki šio metu mula ignoravo premjerą. Jam labai nepatinka, kad Irano karo vadovybė yra nutarusi bendradarbiauti su Bachtiaro vyriausybe ir padėti visam kraštui grįžti į normalią padėtį. Šaltis ir maisto stoka verčia krašto gyventojų daugumą pasisakyti prieš Chomeini ir jo šalininkus. JAV aprūpino karo vadovybę reikalingais degalais. Irano lėktuvai ir sunkvežimiai laisvai važinėja po kraštą.

— Popiežius pasakė meksikiečiams svarbią kalbą, patardamas padėti neturtingiesiems.

KALENDORĖLIS

Sausio 31: Marcellė, Brėkšta, Skirmantas.
Saulė teka 7:05, leidžias 4:25.
Oras šaltas, sniegas.

DIDŽIAUSIA ISTORIJOJ TRAUKIMO KATASTROFA

NEW DELHI. — Indijos žinių agentūros pranešimu Bengalių žmonių — vyrų, moterų ir vaikų perpildytam keleiviniam traukiniui nubėgus nuo bėgių nemažiau kaip 500 žmonių žuvo vien pačioje katastrofos vietoje. Sužeistų kol kas ištraukta pora šimtų, bet prisibijoma, kad tuose sutriuškintų vagonų laukuose dar daug negyvų. Bangladeš (taip pasivadino nuo Pakistano atsiskyrusi Bengalija) yra labai skurdi apie 100 milijonų tauta, bet laiminga, kad ne beprklausoma ir pradeda atkurti.

Didžiausia pasaulyje traukinių nelaimė buvo skaitoma įvykiui netoli Modane, Prancūzijoje, kur 1917 m. gruodžio 12 dieną žuvo 943 žmonės.

Dvi mėsininkų unijos jungiasi į vieną

CHICAGO. — Dvi Chicagoje veikiančios mėsos darbininkų unijos netoli Modane, Prancūzijoje, je, kur 1917 m. gruodžio 12 dieną žuvo 943 žmonės.

Mažmenų Pardavėjų Tarptautinė Unija (Retail Clerks International Union) taip pat paskelbė ratifikavimo konvenciją Abid dvi konvencijos įvyks Washingtono birželio 5 ir 6 dienomis. Abiejų unijų vykdomųjų tarybų ekzekutyvai praeitą savaitę susirinko Miami, kur visais balsais nubalsavo susivienyti.

Konvencijos bus paprašytos patvirtinti įsteigimą 1.2 milijono narių uniją, kuri bus pavadinta Jungtinės Maisto ir Komersijos Darbininkų Internacionalas (United Food and Commercial Workers International.)

PAKVAISUSI MERGAITĖ NUŠOVĖ 2, SUŽEIDĖ 10

SAN Francisco Cal. — Praeitą pirmadienį pakvaissusi penkiolikmetė mergaitė, pagriebusi šautuvą, pradėjo šaudyti į einančius žmones. Jai pavyko nušauti du, o dešimtį sunkiai sužeisti. Kai policija ją nuginklavo ir paklausė, kuriais sumetimais ji tai darė, tai atsakė: — Just for fun. Pirmiausia ją ištirs gydytojai specialistai, o vėliau turės eiti į teismą.

Viceprezidentas Tengas Hsiangpingas tariai su prezidentu Carteriu. Jis nori susipažinti su svarbiausiomis Amerikos staigomis ir nori patirti, kaip veikia Amerikos Kongresas.

TENGAS PAKVIETĖ PREZID. CARTERĮ ATVYKTI Į DABARTINĘ KINIJĄ

Taiwanas, prijungtas prie Kinijos, galės
palaikyti santykius su užsieniais

WASHINGTON, D. C. — Viceprezidentas Tengas panaudojo pirmą vizitą Baltuosiuose Rūmuose pakviesti prezidentą Carterį atvykti į Kiniją oficialiam vizitui. Atrodo, kad prezidentas Carteris priėmė pakvietimą, tiksliai jis nori išieškinti dar visą eilę abipusės liečiančių dalykų. Prezidentas nenori eiti į jokią karo sąjungą su dabartine Kinija, bet jis nori, kad kiniečiai būtų pakankamai stiprūs pasipriešinti betkokiam įsiveržimui į Kinijos teritoriją. Viceprezidentas Tengas, būdamas karys, tuojau planuoja karių susitarimą padėti vieni kitiems.

Prašė žmoniškesnio pareiškimo

Prezidentas Carteris pageidavo, kad viceprezidentas Tengas padarytų žmoniškesnį pareiškimą Taiwan salos reikalu. Pekinas yra įsitikinęs, kad amerikiečiai Taiwan nesirengia ginti bet Pekino vyriausybė galėtų palikti salos gyventojus ramybei. Toks elgesys visai nepatenktų Kinijos prestyžiui, o prezidentui Carteriui būtų lengviau susikalbėti su jo politikos kritikais. Tuo tarpu viceprezidentas Tengas pareiškė, kad Taiwan sala galės turėti santykius su kapitalistiniais kraštais ir po to, kai bus prijungta prie Kinijos. Kol ji nėra prijungta, tai apie jo kias lengvatas kalbos negali būti. Galimas daiktas, kad pats Tengas klausimą dar kartą aptars ir padarys aiškesnį pareiškimą apie Kinijos poziciją Taiwan klausmu.

Žydai bijo Islamo Respublikos

TEHERANAS, Iranas. — Nuo nepamenuamų laikų Irano miestuose gyvena didokas žydų skaičius. Jie save skaito Irano piliečiais, verčiasi įvairiais amatais ir bizniu. Irane yra grupė žydų, kuri verčiasi finansinėmis transakcijomis. Jie labai gerai pažįsta įstatymus, moka kalbą ir turi gerus santykius su įtakingais piliečiais. Jeigu Irane būtų įvesta islamiška respublika, tai žydai jaučia, kad žydų padėtis gerokai pablogėtų.

Egiptas išvalė sovietų agentus

Prezidentas Sadatas, apskaičiavęs sovietų agentų padarytą žalą Egiptui, patarė jiems išsikraustyti iš Egipto teritorijos. Pradžioje atrodė, kad Maskvos agentai bendys įsistiprinti Alek sandrijoje ir kitoje Nilo Deltos vietoje, bet vėliau jie išsukė savo laivus iš visų Egipto pozicijų. Iš Egipto sovietinių operacijų bazė buvo permesta į Libiją, bet prezidentas Sadatas ir ten juos pašventino. Jis pasiuntė juos pašventino. Jis pasiuntė juos pašventino. Jis pasiuntė juos pašventino.

Niksonas pasimatė su vicepremieru Tengū

WASHINGTON, D. C. — Prezidentas Carteris pasikvietė buvusį prezidentą Richard Niksoną į Baltuosius Rūmus, kad galėtų dalyvauti vicepremierui Tengui suroštamame bankete. Bankete Niksonas susitiko su Tengū, pasakė kelias sakinius ir susitarė kita proga dar kartą susitikti. Tengas nori jį dar kartą užklausti apie ankstyvesnius jo pasikalbėjimus su Kinijos pareigūnais. Be to, Niksonas susitiko ir kelis klausimus gana plačiai aptarė su Henry Kissingeriu.

— Prezidentas Niksonas, susitikęs su H. Kissingeriu, Washington, ilgai su juo kalbėjosi įvairiais politikos reikalais.

ATIDARO TEHERANO AERODROMUS

TEHERANAS, Iranas. — Irano vyriausybė atidarė Teherano aerodromus visiems užsienio ir paties Irano lėktuvams. Karo lėktuvai patyrė, kad laivai šįkart niori pavogti viena kaleivinių lėktuvą išlaptai parsivežti mula Chomeini, tai krašto vadovybė uždarė visus aerodromus. Ant radienį aerodromai atidaryti, bet iki šio metu niekas jais nepasinaudojo. Karo lėktuvai visą laiką naudojo aerodromais. Trečiadienį vienas prancūzų keleivinis lėktuvas planuoja skristi į Teheraną. Jis nori vietoje išieškinti, ar atvažiavęs mula Chomeini pajęs pasisiepti nuo policijos. Jeigu išėjimas iš aerodromo būtų laisvas tai Chomeini jau būtų buvęs Irane. Kai papasakos apie sąryšus Teherano aerodrome, tai tada Chomeini nutars, važiuoti namo, ar nevažiuoti.

Patario rusams neikišti nosies į Sudaną

KAIRAS, Egiptas. — Prezidentas Sadatas praeitą antradienį išėjo sovietų valdžią neikišti nosies į Sudaną. Egipto kaimynų Sudano vyriausybė ir kaimynai pastebėjo, kad paskutiniu metu Sudane atsirado visa eilė nepažįstamų agentų, kurie švąsitosi stambiomis pinigų sumomis ir bando juo įtraukti į sovietinę orbitą. Sudano prezidentas, kabinetas ir visuomenės veikėjais yra priešinasi sovietų valdžios bandymams ieškoti agentų Sudane. Jeigu nedings iš Sudano, teks imtis priemonių Sudaną apvalyti nuo nepageidaujamų elementų.

Chicago sniegas kaista

Penkiolika nepriklausomų kandidatų į miesto seniūnus (aldermanus) sekmadienį piktai kritikavo miesto valdininkų sukelto, tas paimavias sniego pašalinimo darbe.

Visa 15 kandidatų sukvietė spaudos konferenciją, kurioje Michael S. Holewinski, kandidatas į 45 vardo aldermano vietą, visų 15 kandidatų vardus perskaičiau.

KINIJA, JAPONIJA IR AMERIKA TURI SUDARYTI KARO SĄJUNGĄ

Sovietų maršalai yra sutraukę galingas
jėgas į visą Kinijos pasienį

WASHINGTON, D. C. Kinijos viceprezidentas Tengas Hsiangpingas, sekmadienį atskridęs į Washingtoną, susitiko su viceprezidentu Walter Mondale, valstybės sekretoriumi Cyrus R. Vance ir Zbigniew Brzezinskiu, keturias valandas kalbėjosi su prezidentu Baltuosiuose Rūmuose ir dalyvavo prezidento Carterio suroštamame bankete Kinijos vicepremierui pagerbti. Bankete dalyvavo visi įtakingesnieji Washingtono pareigūnai ir politikai.

TRUMPAI IS VISUR

— Prezidentas Carteris priėmė Tengą kvietimą vykti į Kiniją, bet visas smulkmenas aptars vėliau.

— Šimtus metų Irane gyvenę žydai planuoja bėgti, nes "islamiškai respublika bus labai žiauri žydams.

— Vidaus reikalų ministeris Hua Kuofengas persimetė pasakius, kai patyrė, kad Mao Cetingo našlė rengėsi nuversti jo vyriausybę.

— Apie gerą Nelson Rockefeller širdį atsisveikinimo kalbą pasakė jo 15 metų sūnus. Daugiau niekas nekalbėjo.

— Dr. Kissingeris taip pat rašo atsiminimus. Jis nori paklausti prezidentą, kuriais sumetimais jis pasipriešino keliems Kissingerio pasiūlymams.

— Viceprezidentas Tengas nori su Niksonu pasikalbėti apie komunistų nutarimą išgrauti Kinijos atomo skaldymo įrengimus. Rusai nenorėjo, kad kiniečiai patys galėtų skaldyti atomą.

— Pekine žuvo tik keli "kultūrinės revoliucijos" skelbėjai, bet šanhajuje jie bandė pagrobti kareivines, tai žuvo keli šimtai.

— Mula Chomeini planuoja patekti į Iraną, bet jis nenori būti suimtas. Jis yra įsitikinęs, kad jam pavyks nuversti Bachtiaro valdžią.

— Mula Chomeini pripažįsta, tik Koraną, o visus kitus valstybės įstatymus atmeta. Karo vadovybė bijo valstybės be įstatymų.

— Aukštas valstybės departamentų pareigūnas nepajėgė suvaldyti izraelitų su egiptiečiais. Diplomatas skrenda į Washingtoną.

— Prokuratūra rado įsakymą Jim Jones vadovaujama "Liaudies maldyklai" išduoti visos tikinčiuosius. Nusikalteliai bus traukiami teisman. Niekas tokio įsakymo neturėjo teisės paruošti.

Viceprezidentas Tengas padarė kelis pareiškimus, bet pats svarbiausias, į kurį buvo atkreiptas visų kongreso atstovų ir administracijos pareigūnų dėmesys, yra šis:

— Niekam ne paslaptis, kad sovietų maršalai sutraukė galingas karo jėgas į Kinijos pasienį. — Pareiškė viceprezidentas Tengas. — Jie kišasi į kitų kaimyninių valstybių vidaus reikalus. Nėra nei vienos kaimyninės Sovietų Sąjungos valstybės, į kurią rusai nesikišė. Jie naudoja įvairiausias priemones savo tikslui pasiekti. Vienur naudoja tikybinius, pirklius ir kitus žmones. Jie nesivaržo su priemonėmis, ryžtingai bet siekia savo tikslo. Jeigu nieko nedarysime, tai jie pasieks savo tikslo Kinijoje. Japonijoje ir Amerikoje — junkimės kovai prieš sovietų valdžios kišimąsi į kitų valstybių vidaus reikalus.

Niekam ne paslaptis, kad Kinijos vicepremiero paminėti faktai yra teisingi. Viceprezidentas Tengas yra gabus administracijos. Jis keturias metus valdė kraštą, kai Čiu Enlajus gavo vėžį ir nepajėgė eiti premjero pareigų. Reikia neužmiršti, kad Tengas yra Kinijos kariuomenės generolas. Tvirtinama, kad jis valdė kraštą telefonu. Kiekvieną dieną jis pasikalbėdavo su kiekvienos didesnės provincijos karo vadais. Čiu Enlajui mirus ir Mao Cetingui nušalinus Tengą iš vicepremiero pareigų, jam buvo uždėtas namų areštas. Tada buvo pradėjusi siausti vadinama "kultūrinė revoliucija", prieš kurią Tengas keliais atvejais buvo pasisakęs. Aukščiausiojo Kinijos karo vadovybė išsipojo Mao Cetingo, kad nieko neatsitiktų Tengui. Net ir Hua Kuofengas pasisakė prieš Tengą. Jis taip pat buvo "kultūrinės revoliucijos" aukšta, tik nenorėjo užbėgti. Hua Kuofengas pakeitė savo nuomonę apie "kultūrinę revoliuciją", kai patyrė, kad rengiasi ji nuversti.

Viceprezidentas planuoja Amerikoje praleisti nuo 10 iki 11 dienų. Jis nori aplankyti New Yorką, Floridą ir kelis pramonės centrus. Ilgiau jis rengiasi apsilankyti Washingtono valstijos Seattle mieste. Jis norėjo kelias valandas praleisti Chicagoje, bet tuo tarpu dar nežinia, ar laikas jam leis. Jis patenkintas, kad prezidentas Carteris priėmė 2,000 geriausių Kinijos studentų mokytis fizikos elektronikos Amerikoje.

RUBAJATAI

Stasys Santvaras yra vienas žymiausių lietuvių ne tik savo poetine, bet ir sceninių veikalų kūryba. Be to, jis veikliai dalyvauja meninėje bei visuomeninėje lietuvių darbuotėje, yra gerai pažįstamas ne vien pastovioje savo gyvenvietėje — Bostone, bet ir plačioje šio krašto lietuvių kolonijose.

Ir štai, jis praeitį (1978) metų pabaigoje pateikė lietuvių poezijos mylėtojams ir skaitytojams mūsų poetų kūryboje dar nebūto žarno ir išraiškos veikalą — "RUBAJATAI". Tai jau septintoji jo poezijos knyga.

Tai ir naujas pavadinimas — neįprastas ir visai negirdėtas. Net ir Lietuvių Enciklopedijoje nerandame tokio termino paaiškinimo, nors jis yra senovės persų poezijos padaras. Tas terminas, naudojamas poetinėje išraiškoje, skaitytojui lengvai suprantamas: tai eilutės ketureilės, kuriame pirmosios dvi eilutės ir ketvirtieji būna suritmuotos ir surimuotos, o trečioji eilutė esti laisva nesuderinta su kitais trijų eilučių paskutiniais žodžiais. Pvz.,

"Žeme, Šemynėle, kartais man skausmingai gėda —
Visi mes gauname iš tavęs kviečių derlingą pėdą! —
Ir negi tavo perteklių ir lobių uebūtų mum gana? ...
Kodėl žmogus, kodėl žuvis ir paukštis čia viens kitą eda?"

Rubajatų arba ketureilių formoje sukurta poezija ir jos temos gali būti labai įvairios ir nepaprastai koncentruotos. Tai tarytum kokie išminties perlai. Todėl ir poeto St. Santvaro "Rubajatų" rinkinyje randame įvairiausias temas ir reikalus liečiančius pasisakymus: asmeninius pergyvenimus, jo jausminius širdies bangavimus; melagingos draugystės atspindžius; susimąstymus apie amžinybę, gyvenimo kasdienybę ir jos pilkumą; apie meilę, jos saldumą ir kartumą, patyrus jos menkumą; apie žmogaus gyvenimo šioje žemėje nesovokiamą beprasmybę; apie kasdieninius, blankius ir juokingus pasireiškimus; apie autoriaus pažiūras į save patį bei jo artimuosius, vaizduojančius jam nuo širdies prietelius, bet, iš tikrųjų esančius niekadėjus ir daugybę kitokių.

Pavyzdžiui:

"Draugystė tai širdžių giesmė, ištikimybės skelbtis
sutverta, —
Draugystė nuodėmės atleidžia, nuo kojų vėlnių kerta,
Kodėl žmogus tą dvasios puotą, tą šlovingą giesmę,
Paverčia į beprasmiškai maurojančių galvijų tvartą?"

"Bibiuli, man gerokai nesmagu į tave žiūrėti:
Tu vis bandai pripilti vandenio į rėtį! ...
O gal gi tu ir nevisai beprotiškai darai —
Nebloga viltį ir svajonę šiam gyvenime turėti!"

"Bibiuli, kogi tu dabar nukorei dailią nosį?
Negi tu širdy kasdien tą kirminę čiupnosi?
Būlis — tai pasileidusi, nepastovė mergina, —
Jei to dar nežinai — bus per vėlu, kai sužinosi."

Apdainuodamas tikrą, o kartais ir veidmainingą draugystę, poetas nepamiršta pažvelgti ir patsai į save prisipažindamas, kaip jam pačiam protarpiais jis pats atrodo.

"Prie vyno butelio, linksmy draugų būry,
(Kurių žmogus iš tikro taip mažai turi).
Smagu ūliot, su moterim pukniom glaudytis! —
Tegu po to ir čemerio kartumas verda gomury!"

"Tikėjau moterim ir meile, tarsi amžina goda,
Ir vijausi tą pagundą, it gėlių šešėlį, visada,
Ir štai, kai rudens gandrai šiltų dienų jiešiot pakilo —
Vaidenas man, kad meilės ir moters nesutikau aš niekada."

"Kai žmoga apkalta tave beširdžių šneigtų ir
gandų lanku —

Kaip sunku gyventi, kaip nežmoniškai sunku! —
Tada blaškais, kaip žvirblis rudens pilkoj padangėj,
Verki, kad saulėje ir sieloj šalta, tuščia ir tvanku."

"Regiu, per klampų rudenį tu ateini, Senysta!
Kur tu žengi — ten visa šla, glemba, vysta.
Bet klonių padairoj jaunystė žėri amžina
Ir melė vėlei, it pavasaris, širdy pražysta!"

"E'nu tolyn, išlėkia šilimon su būreliu žasų,
O, kaip smagu pakilti į stebuklus debesų!
Bet aš nuo kelio spardau grumstą paskui grumstą,
Pamiršęs tebulai, kad žemės grumstas pats esu."

Rinkinyje gausu ketureilių apie moteris, jų meilę, ištikimybę ir kartu apie apgaulę:

"Nekarta jau prisieki man: "Aš myliu, myliu tik tave!"
Ir liejosi tyrų jausmų aliejai virpančia srove —
Dievaž, bet nēr taip lengva tiesą melo miglose pažinti:
Palikus kančią mylimo širdy, jau gegė šūkauja kitam
kleve!"

"Man meilė — taurumas, išmintis ir Dievas,
Meilė man — pavasaris, ugnim apliejęs pievas!
Ar tu jinai tik pramoga, kuri širdies neplėšo?
Tokiais žaidimais džiaugias velnias, tik ne Dievas."

O apie pasaulį Valdovą — Dievą ir jo valdymą žemę, žmones, visą tvėrinį, gyvenimo prasnę bei mirties neišvengiamumą, prieiliuota ne mažiau, kaip apie kitus, rinkinyje plačiai liečiamus klausimus. Pvz.,

"Kristus šviečia. Kristus skelbė meilę, nešė tiesą.
Deja, dar nepavyko jam žmogaus širdy uždegti šviesą! —
Nėkšybė šėlsta! Vagys ir grėbikai smaugia žmogų
ir tautas!

Turbūt pats Dievas mūsų dvasion įsodino biesą."

Maskvos pavergtos Lietuvos žmonių dabartinis gyvenimas taip pat paliestas:

"Nuo pat aušros, pakinkęs traktorių ar sarti,
Einai tu pikžolėm apžėlusiu dirvonų arti.
Ir ką, o Broli, tu už savo prakaitą peinai? —
Belaisvio duonės trupinį ir slogų dvasios kartį."

Arba:

"Tirone, it vertelka, išradingas tu esi, —
Galva — ne saulė, bet pakankamai šviesi:
Galėtum valdiniam užveist derlingą sodą,
Bet aukšą vergo rankom S.A.U. kasi!"

Čia gal ir pergausomis ištraukomis iš ST. Santvaro poezijos knygos — RUBAJATAI tikrai norėta duoti mažutėlį vaizdą, toje knygoje paliestųjų ir poetinėje formoje išreikštų klausimų, plačią apimtį. Tai vien trupinėliai to poetinio veikalų didingumo bei originalumo. O visą knygą ištisai verta skaityti ne vieną, bet daugelį kartų, kadangi kiekvienas ketureilis liečia skirtingą temą, skirtingą klausimą ir jo aptarimu sukelia gilias susimąstymo reiklę, kartu savo poetine išreiškimo forma sukurdamas estetinį pasigėrėjimą. Tai ne grynai lyrikos knyga, nors ji taip pavadinta. Ją galima būtų pavadinti autoriaus filosofinių pažiūrų į įvairius gyvenimo ir kasdienybės buitines klausimus poetinis pasisakymas.

Šiaip ar tai, poetas Stasys Santvaras septintąją savo poezijos knygą į lietuvių grožinę kūrybą įnešė dar iki šiol nebūtą naujanybę.

Rubajatiškos formos ketureilius yra kūrę ir kiti lietuviai poetai, pvz. Bernardas Brazdžionis, Petras Vaičiūnas, bet tai tik tai paskiri plučteliai jų gausioje kūryboje. O Stasys Santvaras sukūrė ir išleisdino veikalą, kuriame spinduliuoja net 337 ketureiliai, linkami vienašalyje pasiskaityti, o daugelis, kaip poetiniai aforizmai, sukeliantieji jausmą, nuotaiką aplinką linka pasiskaityti ar padeklamuoti ir grupiniuose pobūviuose.

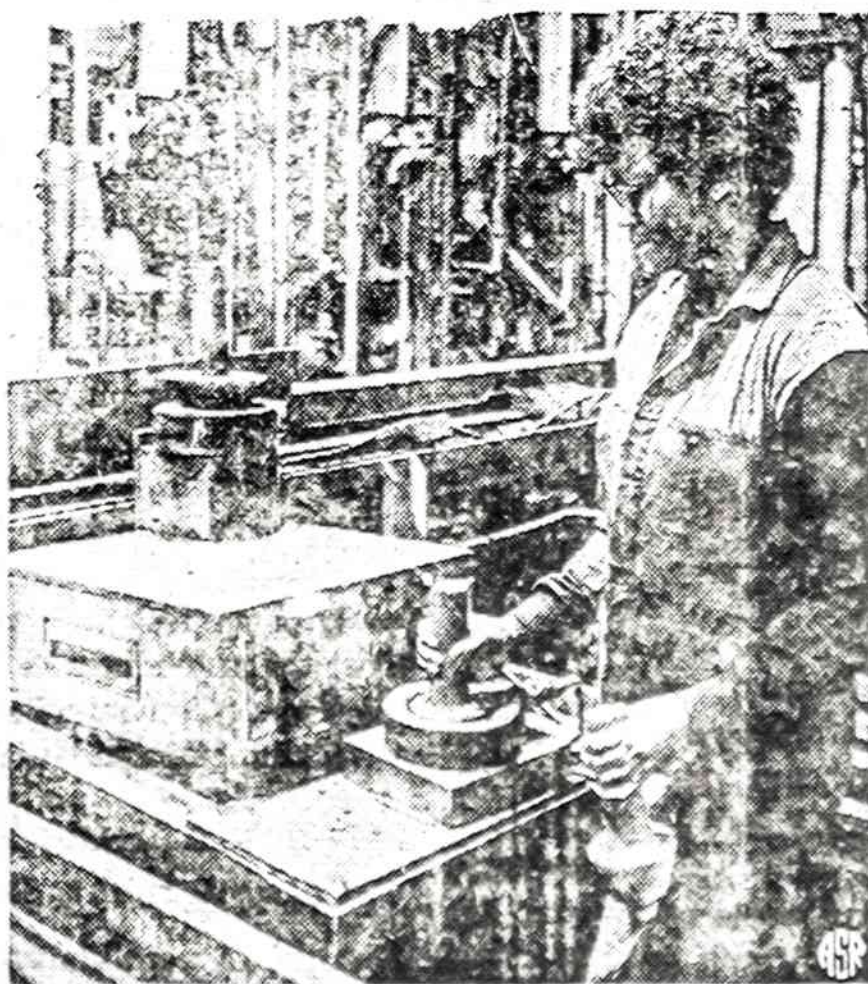
Tos knygos įvadiniam eilėraštyje poetas pradžiugina skaitytoją patiklia to eilėraštyje forma ir jautriais žodžiais, bet kartu ir būdiniu rėpsty išsukdamas, nes tas kūrinys skirtas atsiveikinti mui su viskuo ir visais. Paskutinis to atsiveikininimo ketureilis skamba šitaip:

"... Atleiskit man, kuriem šešėliu gal aptemdžiau kelią, —
Draugai, sodel'v ir jum netarti nūdien negaliu! —
Nors tolimaj pavasariu žiedų liepsnas vėl skeldia —
Pridaug jau rebusųsiu jum eilių ..."

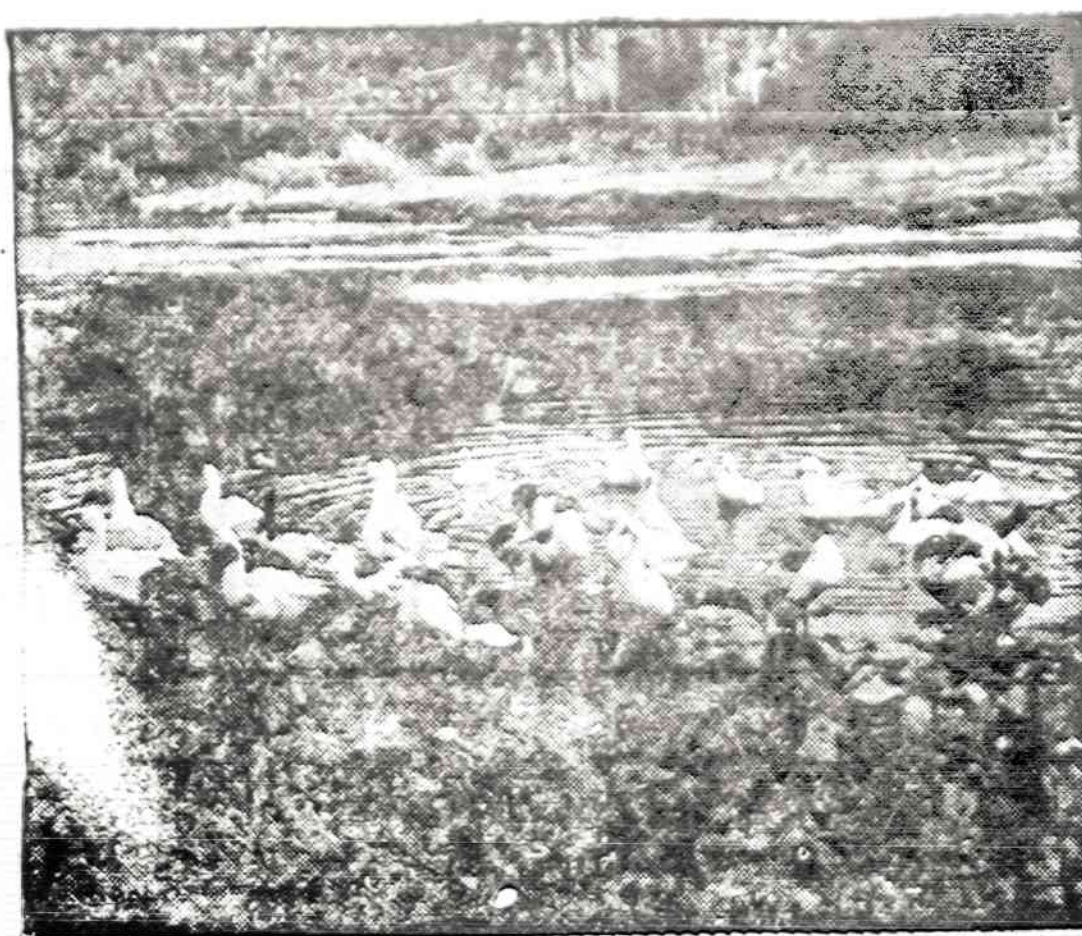
Tai tarytum pasitraukimas iš poetinio mūsų lauko, paliekant tame vien šias rimtuosius ir rimuoto lietuviško meno mylėtojų gretas ...

Stasio Santvaro RUBAJATUS — ketureilius (182 pls. knygoje) labai gražiai dail. Vytauto K. Jonyno viršeliu ir vaizdžiomis

Forging Fuel Economy

Some 180 typical American homes can be heated for a year with the fuel savings a Chevrolet auto plant in Detroit is getting from car parts before they even go into the automobile. The fuel gas is being saved at Chevrolet's Detroit Gear & Axle plant in a simple metal testing procedure being performed here by Hazella Fuqua. The electronic apparatus identifies pinion gear forgings which need to be heat treated before they can be machined. Formerly all pinion gear forgings were put through the heat treating furnace. By selecting only the ones which need the heat treatment, some three million cubic feet of gas per month, or 36 million cubic feet a year, are saved.

Pasvarsyk ancelsa tykia plūkiudama...

MIAMI, FLORIDA

SOLISTE ANITA PAKALNIŠKYTĖ DAINUOS VASARIO MINĖJIME

(Tęsinys)

Apie tam pat koncerte jos dainavimą rašo ir Naujienose Klauskis tvirtindamas: "Tačiau ji dainavo daugiau negu programoj numatyta ... kai publika smarkiais plojimais ją vėl scenom iškviezdavo". Taigi liudija, kad klausytojai jos dainavimu susižavėjo.

Apie rugsėjo 14 d. Margučio suruoštą koncertą hilagej Drauge rugsėjo 20 d. rašė mūsų buvęs žymusis kritikas prof. Vladas Jakubėnas. Be smulkaus aptarimo kiekvienos dainos atlikimo sekmingumo, patiekia ir bendrą nuomonę apie solistę. "Anita Pakalniškytė, galima sakyti, išaugo laikysena." Ir baigmėj priduria

ilustracijomis papuoštas, 1978 metų pabaigoje išleido Lietuvių Enciklopedijos leidykla Bostone.

J. Šveikelis

1979. I. 11.

"A. Pakalniškytės tikrasis balso dydis, apimtis ir gal but tembras išriškės, reikia manyti, poros metų laikotarpyje ..."

Ir kaip matome iš vėliau kritikų pasisakymų, prof. V. Jakubėno pramatomai jau yra išsiplildę.

Pravartu dar priminti jos ypatingą ištvėrmę ne tik iskykant dainos menę, bet dar ir sūdiuojant chemijos mokslus.

1979 m. balandžio 1 d. Anita dainuota Hamiltono su simfoniniu orkestru soprano partij. Bet mums pirmiau teks Mamū išgirsti ir pasigėrėti jos taip ryškiai ir plačiai pripažintais dainos mene pasiekimais. Čia Vasario 16 minėjime jai akomponuos muzikė Danutė Liaugminienė.

P. Šilas

(Pabaiga)

LAWRENCE, MASS.

RUOSIAMES VASARIO 16-AJAI

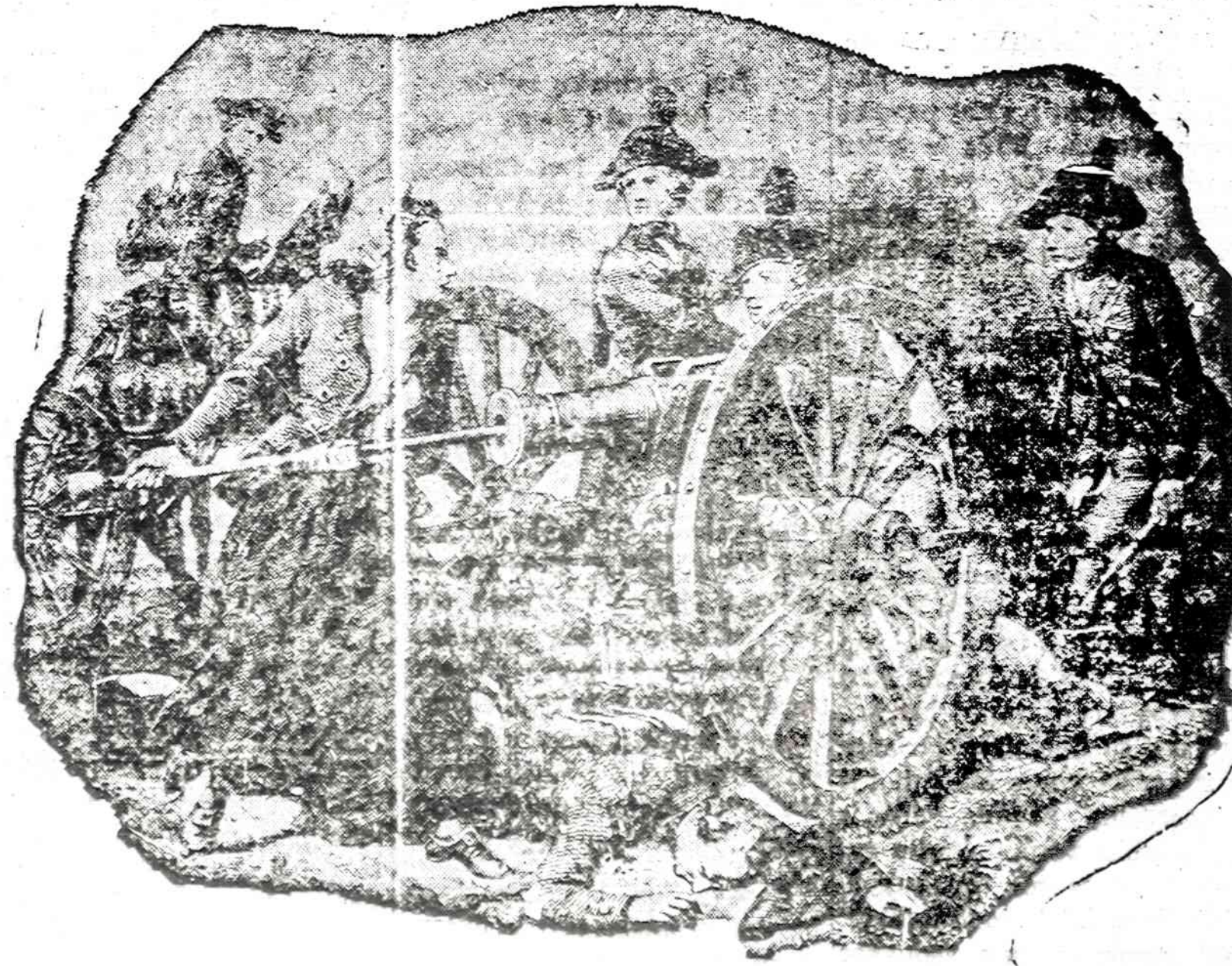
ALTos skyrius turėjo savo posėdį sausio 20 dieną šv. Pranciškaus bažnyčios salėje.

Be kitų tarimų, nutaria: Lietuvos nepriklausomybės pasiekimo minėjimą rengti vasario 18 dieną, 2 valandą popiet Lietuvos katalikų tautinės parapijos salėje, 156 Garden St. 9:45 val. rytą bus laikomos pamaldos šv. Pranciškaus bažnyčioje. Jas laikys lietuvių kalba kun. kleb. Albinas Jasiūnas.

M. Stonis

— Kinijoje tvarką krašte palaiko kariai ir kiniečių divizijos. Kariai leidžia policijai tvarką palaikyti, bet jei poliejios neužtenka, tai tada įsikiša kariuomenė.

Liberation's woman.

Molly Fitcher loved her husband. So much so, that when he went into battle during the Revolution, she did too. Right by his side. Then one day, while loading cannons, he was killed by a British bullet.

Molly knew the time had come to take stock in her country. So she picked up where her husband left off. And when the smoke cleared, America had a new victory and a new heroine.

Today, when it's time to take stock in their country, Americans buy U.S. Savings Bonds.

When you join the Payroll

Savings Plan at work, a little is set aside from each paycheck to buy Bonds. Regularly. Automatically. That way, you're making a real investment in your future. And in America's, too. So buy United States Savings Bonds. Right from the start, it's been an equal opportunity investment.

Take stock in America.

200 — same old same place location.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4 1/2% the first year). Lost, stolen or destroyed Bonds can be replaced if records are provided. When needed, Bonds can be cashed at your bank. Interest not subject to state or local income taxes, and the tax may be deferred until redemption.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių fraternalinė organizacija, lietuviams ištikimai tarnaujanti jau per 92 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — ismokejo daugiau kaip ASTUONIS MILLJONUS dolerių nariams.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis. SLA neiesko peino, na rians patarnauja tik savivalios pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuviu draugas gali Susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąją apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, sukičiančiam aukštojo mokslo ir jų gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopu yra visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės savo apytikres SLA kuopu veiklose, jie jums načiai pagelbės ir SLA isirasyti.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10061
307 W. 30th St.
Tel. (212) 563-2219

DR. K. G. BALUKAS

AKUSERIJA IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINE CHIRURGIJA
6449 So. Pulaski Rd. (Crowford
Medical Building), Tel. LU 5-6446
Priima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatsiliepia, skambinti 374-8004.

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
5025 CENTRAL AVE.,
St. Petersburg, FL 33715
Tel. 813-384-3020

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius
1938 S. Mainham Rd., Westchester, IL.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šėštadienį 8-3 val.
Tel.: 562-2127 arba 562-2728

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBE AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2618 W. 71 St. Tel. 737-5149
Tikrina akis, Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2656 WEST 63rd STREET
Val. antradienį, 1-4 popiet,
ketvirtadienį, 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Rezidencijos telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Sendra praktika, spec. MOTERŲ LIGOS
Ofisai 2652 WEST 59th STREET
Tel. PR 8-1223
OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį
u penkt., 2-4 ir 6-8 val. vak. Šėštadienį
2-4 val. popiet ir kitu laiku
pagal susitarimą.

P. ŠILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDES-PROTEZISTAS
Aparatai - Protezai. Med. ban-
džai. Speciali pagalba klijoms
(Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8, šėštadieniais 9-
12. 2650 West 63rd St., Chicago, IL 60625
Telef.: P-Rospect 8-5084

PERKRAUSTYMAI

MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ZEMA KAINA
R. ŠERENAS
Tel. WA 5-8063

MOVING

Apdraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

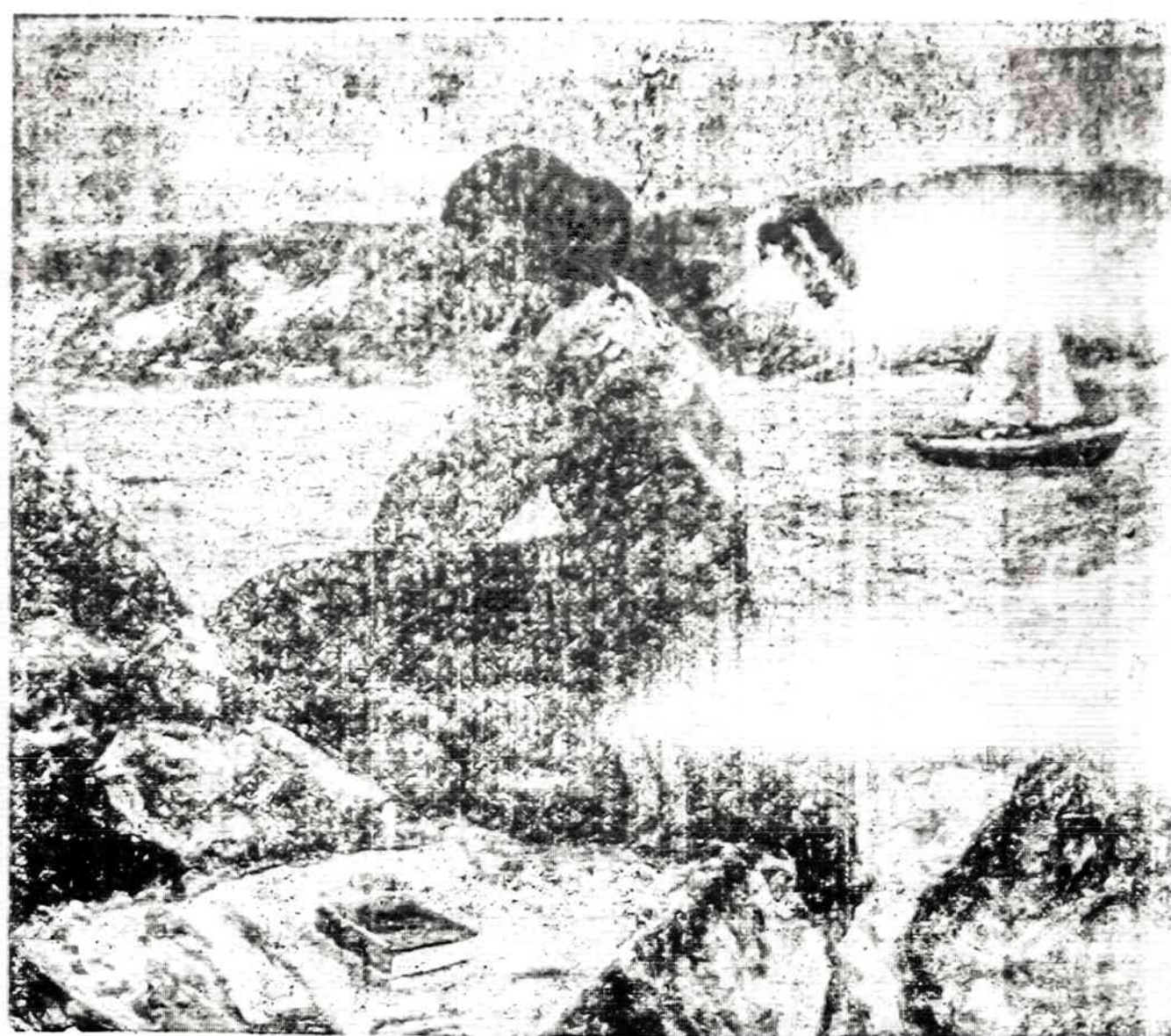
SOPHIE BARCUS

RADIOJEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pir-
madienio iki penktadienio 3:00
— 3:30 val. popiet. Šėštadieniais
ir sekmadieniais nuo 8:30 iki 9:30
val. ryto.
Vadėjas Aldona Daukus
Telef.: HEmlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.,
CHICAGO, ILL. 60629

"Lietuvos Aidai"

KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
... Programos vedėja
Pirmadieniais ir antradieniais
9:00—9:30 val. vak.
Penktadieniais 9:30—10 val. vak.
Šėštadieniais 7—8 val. vak.
Visos laidos iš WOPA stoties,
banga 1490 AM.
St. Petersburg, Fla., 5:30 val. p.p.
iš WTIS stoties 11:10—AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

Jei žinote asmenis, kurie
galėtų užsakyti Naujienas, pra-
šome atsųsti jų adresus. Mes
jums siųsime Naujienas dvi sa-
vaine nemokamai.

M. ŠILEIKIS

Poilsis (Tapyba)

LENKAI IR ŠVENTASIS TĖVAS

Džiaugsmas sukuria juoką, ne
kalbų ir švelnių, o kartais aštrių
ir karčių.

Kai Vokietijos Užsienio Rei-
kalų ministeris Genšeris nusilei-
do Varšuvos aerodrome, vienas
iš Lenkijos vyriausybės aukštų
pareigūnų tarė: "Pone Ministe-
ri, tamsta įsitikinai dabar, kad
mes užmezgėme tamprus drau-
giškus ryšius su Danguo Kara-
lyste — šiandien jūsų atvykimo
proga turime nepaprastai gražų
orą!"

Genšeris ir jo palydovai tuojau
sumetė, kad ne vien tik ištiki-
mus katalikus, o ir partiją ir vy-
riausybę iškelia aukštyn Voity-
los banga. Lenkijos televizijos
redaktoriai — komunistas pa-
darė stambia klaidą, tik trum-
pai pranešęs spalio 16 vakare
vyskupo Vaitylos išrinkimą po-
piežium: mat, jis nežinojo, kad
partijos galva Girekas su savo
politbiuro draugais per naktį
virtu naujojo popiežiaus gerbė-
jais!

Pats Girekas popiežiaus rinki-
mų metu buvo susirgęs, ir nie-
kas nežinojo, kuo būtent. Buvo
įvairiai spėliota: Girekas buvo

pašautas, Girekas gavo širdies
priepuolį, infarktą ir t. t. Paga-
liau buvo patirta, kad Girekas
gavo "raganos šūvį" (šitaip vo-
kiečiai vadina sėdimo nervo už-
degimą, vokiškai Hexenschuss:
exe — ragana, Schuss — šūvis),
girdi, dėl to, kad partijos virši-
ninkui į nugarą buvo įkibus ra-
gana tuometu, kai jis (t. y. Gi-
rekas) treniravosi atsilaupi-
mui ties popiežium!

Nors dabartinis popiežius se-
niau labai prieštai kritikavo par-
tiją, bet žiuo metu KP — žur-
nalistai kartu su pamaldžiais
katalikais iškelia popiežiaus as-
menybę: Jis tikras intelektualas,
las ir, be to, liaudies draugas!!
Krokuvoje pasakoją štai ką:
Anuo metu vyskupas Voityla
mėgo keliauti per kalnus, atitin-
kamai apsiėmęs t. y. ne dvasiš-
ko dūda, o katinu. Jis ne dūda
tiko kelyje du ūkininkus, ku-
rie, pasisveikinę su nepažįsta-
mu žmogum, pasiteiravo: kas tu
toks? Voityla atsakė: Aš esu vys-
kupas... Vienas iš ūkininkų nu-
sijuokė ir pasakė: Jei tu vysku-
pas, tai aš — popiežius! Bet tai

praeitis, o dabarties juokai ki-
tokie.

Vienas lenkas sako kaimynui:
Sekančią savaitę popiežius at-
vyksta pas mus į Lenkiją! O
kodėl? — klausia kaimynas. Na
gi, ar tu nežinai, kad sekančią
savaitę baigiasi terminas gauti
cukraus su kortelėmis!

Girekas pasveikino Joną Po-
vilą Antrąjį. Į ta popiežius at-
sakė šitaip: Aš turiu į tavo pra-
šymą: pastatyk didelę katedrą
Lenkijoje! — Gerai, sutinku,
— atsakė Girekas, bet katedra
turi būti pašventinta šventojo
Leonido vardu! — Gerai, atsakė
popiežius, bet šitokių atvejų tu
pats turėsi būti iškamšytas ir
balzamuotas, kaip relikvija.

Lenkijos bažnyčios šefas Ka-
kolis aplankė popiežių. Auden-
cijos metu jis sako: Šventasis
Tėvas... — Kas...
džiojo Brolio! — O, ne, — rim-
tai atsakė popiežius, aš nega-
liu imtis ištokios iniciatyvos...
— kodėl gi? — paklausė Koko-
lis. — Matai, mielasis, reiks mo-
kėti per daug alimentų!

Iš vokiečių kalbos vertė L. U.

PASTABOS IŠ TOLO

Atkelta iš 4 psl.

sių "Nazi Holocaust" įvykius
ar akciją prieš žydus. Dalinas
to atsisaukimo angliškas teks-
tas yra toks: "The cooperation of
the Los Angeles area Jewish
Federation-Council's Communi-
ty Relations Committee and
members of the Los Angeles
Community has been enlisted
by the U. S. Immigration and
Naturalization Service to assist
in gathering witnesses and sur-
vivors of the Nazi Holocaust
for information concerning
the Holocaust."

me atsisaukime, sakoma, kad
"It is crucial that Los Angeles
residents who witnessed or sur-
vived these horrible events
step forward so that no Nazi
war criminal will go unpunish-
ed". Tame "European cities"
sąraše nurodyti miestų daugiau
sia Lietuvos: Kaunas, Vilnius,
Jurbarkas, Panevėžys, Šiauliai,
Kėdainiai ir Skaudvilė (ieškomi
liudininkai ten gyvenę 1941-42
metais). Seka latvių 5 miestai,
ir po vieną ar kitą Lenkijos, Ju-
goslavijos, Estijos, Rumunijos,
Vengrijos.

(Pabaiga)

ENERGY WISE

Buy a car no larger or
more powerful than you
need.
Don't be a Born Loser!

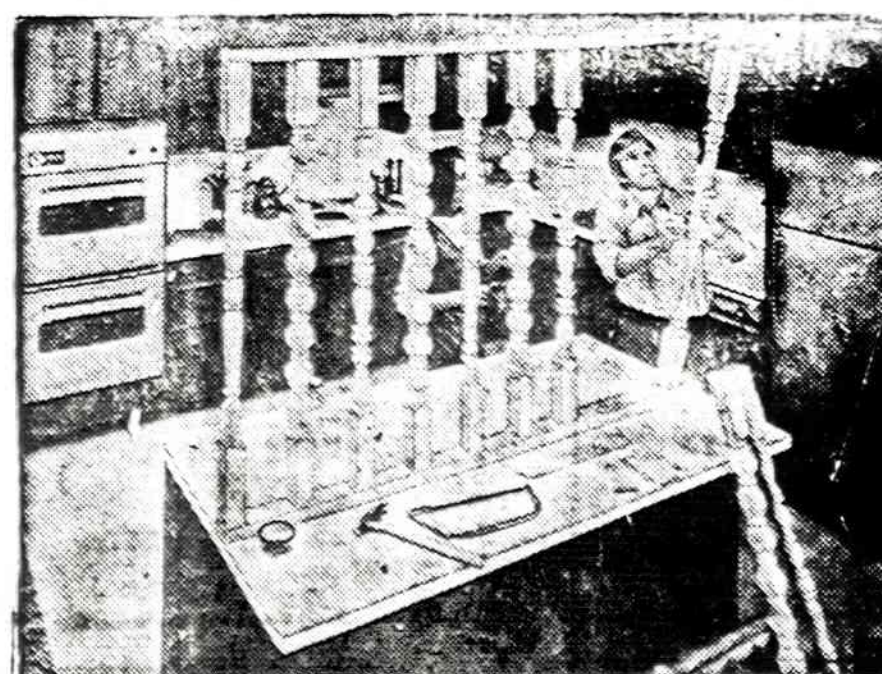
A. & A.

DAIL. VLADUI VAIČAIČIUI

mišrus, laimė Olgos, dūda, Mėgėjas, sėdus Ramūna, jų

kartu liūdime.

Ameriko Lietuvių Dailininkų Sąjunga

In today's "do-it-yourself" world, the amateur decorator or
the professional too, for that matter, is turning increasingly to
"turnings"—or architectural spindles as they're known in the
trade—to provide innovative and imaginative touches in the
home.

Architectural spindles—yes, they're the same products
which used to be known as balustrades in staircases—now
are available in a variety of sizes and styles. But the sky's
the limit when it comes to the decorative uses to which
they're now being put.

Architects, interior designers
and "do-it-yourselfers" find
the spindle a versatile, stylish
and inexpensive way to ac-
complish a wide range of de-
corative effects in the home or office.

Sawn in half, they are being
mounted on walls and doors
as decorative elements, used
as plant holders or as grille
elements.
K. A. Nord Co., Everett,
Wash., the world's largest
manufacturer of architectural
spindles, produces these de-
corative items in nine different
styles, three different sizes,
and in a variety of finishes.

ŠVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKSCIONIUI

"Dievas yra dvasia ir jo garbintojai turi garbinti jį dvasia ir
tiesa". — Jono 4:24.

Reikia nuolat atsiminti, kad Dievas, kurio akivaizdoje mes esame, yra
dvasinė esybė, turinti neribotą galybę. Jis pažįsta mūsų mintis, mūsų
širdies sumanymus; todėl tikras ir jam patinkamas garbinimas
darytas iš tikros širdies, dvasioje ir tiesoje. Esamuoju laik-
toku, kurie taip daro. Ateityje, Tūkstantmetiniame amžiuje
pažinimas bus visuotinis ir kuomet visa žmonija bus išmokyta
ir palaiminta, pradins Dievo meilės istatymas bus vėly-
širdyje. Tačiau vertais ir tinkamais gauti amžiną
žinti tik tie, kurie klausys ir garbins Dievą dvasioje.
SV.

J. Muzikant, 195 Van Pelt Avenue, S.

Mažeika & Evans

Laidotuvių Dėlioniai
6845 SOUTH WESTERN AVE.
Trys Moderniškos Koplyčios
Mašinoms Vieta
Tel. 737-8600
Tel. 737-8600

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAILININKAI
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE
Tel. 927-1741 — 1742

1330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Chicago

Telef. 476-2345

TRYs MODERNIS

AIKSTĖ AUTOMOBILIAMS

VARIAI:
Chicago
Jėtevių
Laidotuvių
Direktorij
Sociacijos
PATARRAVI
MAS DIENA
IR NAKTĮ
Vėly-
KRIKSCIONI
DALYS.

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - LABATIS

440 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1000

PETRAS BIELIŪNAS

40 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3578

GEORGE F. RUDMINAS

40 LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

TEPONAS C. LAUK IR SŪNUS

(LACKAWICH)

424 WEST 69th STREET Chicago, IL 60621

1314 WEST 23rd PLACE Chicago, IL 60616

1028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, IL 60465

P. J. RIDIKAS

3354 So. HALSTED STREET Phone: YArds 7-191

— NAUJINIŲ, CHICAGO 6, ILL. Wednesday, January 31, 1979

